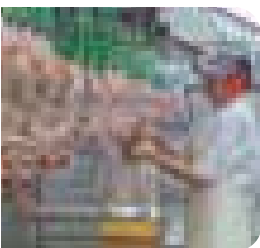
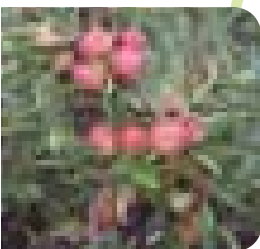

Terwijl jij geniet van een welverdiend weekendje weg met je vriendin, melkt de buurjongen per ongeluk een koe die jij net met penicilline had behandeld. De melk wordt opgehaald en verdwijnt in de grote melkplas van de zuivelfabriek. Gevolg: 500.000 liter afgekeurde melk. Een schadeclaim van enkele tonnen valt al gauw in de brievenbus. Kost deze claim je de kop?

Help, een claim!

“In de meeste gevallen gelukkig niet,” zegt Jan Fonk van Interpolis. Hij is al meer dan 25 jaar bezig met aansprakelijkheid in de agrarische sector. Nagenoeg alle boeren en tuinders hebben een aansprakelijkheidsverzekering die de schade in zulke gevallen dekt.

Ondanks een toegenomen ‘claimcultuur’ en de mogelijkheid om via tracking en tracing te onderzoeken waar een product vandaan komt, ziet Fonk geen toename in het aantal claims bij boeren en tuinders die bij Interpolis verzekerd zijn. “De boer doet z’n best om een goed en veilig product te leveren, en ook de toeleverende industrie doet steeds beter z’n best. Denk aan de diervoederleveranciers die garanties bieden via TrusQ en Safe Feed.”

Inkoopcontract

Hoewel Fonk nu nog geen toename in het aantal claims signaleert, zou dat de komende jaren wel eens kunnen veran-

deren. Friesland Foods, Campina en Vion kondigden vorig jaar aan dat ze actiever claims neer gaan leggen bij boeren die schade veroorzaken door hun producten. Bovendien is sinds 1 januari 2006 nieuwe Europese wetgeving op het gebied van voedselveiligheid van kracht, waarbij nog meer verantwoordelijkheid bij de boer ligt.

Om die redenen is LTO bezig om de borging van voedselveiligheid en aansprakelijkheid te regelen en de positie van boeren hierbij te versterken. Onder meer door aansprakelijkheid met de diervoederleveranciers te regelen. “Als Vion of de zuivelindustrie straks inderdaad de schade bij de boer neerlegt, moet die zonedig de claim weer door kunnen schuiven naar zijn leverancier,” zo is de gedachte van LTO programmamanager Ruud Hoosemans. LTO wil graag dat de diervoederleveranciers een inkoopcontract tekenen, waarin ze onder meer verklaren dat ze zich verzekeren zodat ze eventuele schade door hun producten kunnen vergoeden. Er zijn inmiddels afspraken met de diervoedersector gemaakt om calamiteiten te voorkomen en om de schade te beperken, mocht er toch nog iets mis gaan. Over de hoogte van de dekking is nog overleg met de diervoederbedrijven.

Kostprijsverhogend

Fonk is verheugd over de ontwikkeling dat boeren in de toekomst hun leveranciers aansprakelijk kunnen stellen, maar plaatst ook kanttekeningen. “Iedereen vindt dat diervoederindustrie gegarandeerd veilig voer moet leveren. Maar zoals het er nu naar uitziet, moeten de voerleveranciers een

Tips om claims te voorkomen

Als boer of tuinder kun je zelf ook veel doen om claims te voorkomen. Open deuren, maar daarom niet minder belangrijk:

- Ken je positie qua aansprakelijkheid. Lees wat de wet eist in de hygiëncode voor jouw sector. (Kijk voor links naar de hygiëncodes op www.najk.nl/bndr)
- Hanteer een goedgekeurd kwaliteitssysteem, bijvoorbeeld Global Gap. (voorheen Eurep Gap)
- Kijk goed hoe je aansprakelijkheid geregeld is.
- Maak afspraken met je leveranciers en zo mogelijk ook met je afnemer.
- Controleer of grondstoffen veilig zijn. Bij veevoer kun je letten op GMP+ of andere certificeringen. En gebruik zelf ook geen onveilige producten. Voer bijvoorbeeld geen bermgras aan je koeien.
- Zorg voor een veilige bedrijfsvoering. Richt je bedrijfsproces zo in dat je zelf niet in de fout gaat, maar dat een ander die fout ook niet maakt. Houd bijvoorbeeld penicillinekoeien echt apart van de koppel.
- Gebruik alleen toegelaten gewasbeschermingsmiddelen in de voorgeschreven dosering. ←

TEKENING: HENK VAN RUITENBEEK

Hier ging het goed mis

MPA

In 2002 werd Nederland opgeschrikt door de MPA-crisis. Het hormoon MPA blijkt in varkensvlees te zitten. Via vervuilde melasse is het hormoon in varkensvoer terecht gekomen. Voer en grondstoffen worden teruggehaald en de slacht en export van varkens ligt zo'n twee weken stil. Uiteindelijk worden 50.000 varkens van 23 varkenshouders geruimd. Totale schade: tientallen miljoenen euro's. Het ministerie van LNV heeft de opkoop van de geruimde varkens voorgefinancierd, maar uiteindelijk moet de veroorzaker betalen. Tot op heden is nog steeds niet duidelijk wie wettelijk aansprakelijk is en dus moet betalen.

Dioxine in melk

In het najaar van 2004 werd dioxine aangetroffen in melk van twee melkveebedrijven in Lelystad. Dioxine is een kankerverwekkende stof. Er hoefde geen melk uit de schappen gehaald te worden, maar de melk van de twee bedrijven werd gedurende meer dan een maand vernietigd. Bovendien zaten 191 bedrijven op slot. Aardappelstoomschillen bleken de boosdoener te zijn. Via Duitse mergelklei kwam de dioxine op de aardappelen terecht. Het aardappelverwerkingsbedrijf McCain betaalde een deel van de schade aan de twee melkveehouders. Maar voor de schade voor de gebloekte bedrijven draaiden de boeren zelf op. ←

dekking van 75 miljoen euro hebben op hun aansprakelijkheidsverzekering. Je kunt je afvragen of die premie gevolgen heeft voor de voerprijs. Kortom: de pijn komt alsnog bij de boer te liggen."

Hoosmans ziet dat anders. "Zo'n verzekering kost geld, maar dan moet je denken aan een verhoging van rond de 1 cent per ton. Als je weet dat de schade in de tientallen miljoenen kan lopen, kun je je afvragen of dat een redelijk bedrag is."

Leveringsvoorwaarden

Natuurlijk is het belangrijk om eventuele claims door te kunnen schuiven naar je leveranciers. Maar het zou nog veel beter zijn als die claims helemaal niet in je brievenbus zouden vallen. Dat is lastig, want als boer of tuinder ben je omringd door veel grotere ketenpartners. Die hanteren allemaal leveringsvoorwaarden. Daarin staat bijvoorbeeld dat je als afnemer nooit een hoger bedrag kunt claimen dan de waarde van het geleverde product. Een boer of tuinder heeft als enige partij in de keten geen leveringsvoorwaarden. "Dat is eigenlijk vreemd," vindt Fonk. "LTO en NAJK moeten zich afvragen welke positie ze kiezen. Accepteren ze het dat de boer nog steeds geen leveringsvoorwaarden heeft? Of maken ze zich hard om die leveringsvoorwaarden van de grond te krijgen?"

Hoosmans erkent dat dit nog braakliggend terrein is. "We zijn eindelijk zover dat onze leveranciers inkoopvoorwaarden accepteren. Nu wordt het tijd om met onze klanten over leveringsvoorwaarden te praten."

Verzekering

Praktisch alle agrarische ondernemers hebben een aansprakelijkheidsverzekering. Volgens Fonk is die adequaat, maar Hoosmans adviseert kritisch te kijken naar de individuele aansprakelijkheidsverzekering. "Wij hebben aanwijzingen dat sommige dingen niet gedekt worden. Bovendien kan de schade in de tientallen miljoenen lopen als er iets fout gaat. De meeste verzekeringen dekken niet zo'n hoog bedrag." "Het verdient inderdaad aandacht om nog eens goed naar het verzekerde bedrag te kijken," reageert Fonk. "De meeste verzekeringen dekken een schade van maximaal 1,25 miljoen euro. De ervaring leert dat er steeds meer claims komen met een hoger bedrag, vooral bij letselschades. Iemand die niet meer kan werken door een ongeluk op de werkvloer of een botsing met een koe. Als je een verzekerde som hebt van 1,25 miljoen euro en je verhoogt dat bedrag tot 2,5 miljoen, dan kost dat enkele tientjes per jaar extra." ←

NAJK-discussie

Binnen het NAJK staat de komende maanden het onderwerp 'risicomanagement' ter discussie. Productaansprakelijkheid is daar een onderdeel van, maar ook zaken als plant- en dierziekten en extreme weersomstandigheden kunnen een groot risico voor je bedrijf vormen. Op www.najk.nl.bndr kun je het discussiestuk downloaden. Via je afdeling kun je je standpunten in deze discussie inbrengen. Het NAJK zal de resultaten uiteindelijk gebruiken in de belangenbehartiging. ←

LEES MEER OP
WWW.N@JK.NL

